

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ București
– ETAPA PE SECTOR, 23.02.2014 –

CLASA A VII-A

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii. Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte.
Pe foaia de concurs se trec rezolvările complete. Timp de lucru: 3 ore.

1. Determinați toate perechile de numere naturale (a, b) care verifică egalitatea $a^2b^2 - 11a^2 - 11b^2 = 1893$.
2. Se consideră trapezul $ABCD$ ($AB \parallel CD$) în care $\{O\} = AC \cap BD$. Punctele M și N sunt situate pe segmentele (AO) și respectiv (BO) , iar punctele P și Q sunt situate pe segmentele (AD) și respectiv (BC) , astfel încât $MP \perp AD$, iar $NQ \perp BC$.
 - a) Demonstrați că $S_{OAD} = S_{OBC}$;
 - b) Demonstrați că $MN \parallel AB$ dacă și numai dacă $\frac{AD}{BC} = \frac{NQ}{PM}$.
3. Se consideră numerele întregi nenule a, b și c care verifică egalitatea $a + b + c = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}$.
 - a) Arătați că $|a + b + c| \leq 3$;
 - b) Arătați că cel puțin unul dintre numerele a, b sau c are modulul egal cu 1.
4. Pe ipotenuza triunghiului dreptunghic ABC , $m(\widehat{BAC}) = 90^\circ$, se consideră punctele D și E astfel încât $BD = AB$ și $CE = AC$. Punctele F și G sunt situate pe laturile (AB) , respectiv (AC) astfel încât $BF = BE$ și $CG = CD$. Dacă I este centrul cercului înscris în triunghiul ABC , demonstrați că punctele F, I și G sunt coliniare.

Problema 1 a fost selectată din nr. 10/2013 al *Gazetei Matematice*- Seria B, publicație lunară pentru tineret, fondată în anul 1895, editată de Societatea de Științe Matematice din România

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
– ETAPA PE SECTOR, 23.02.2014 –

CLASA A VII-A
SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi.
Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Subiectul 1. Determinați toate perechile de numere naturale (a, b) care verifică egalitatea

$$a^2b^2 - 11a^2 - 11b^2 = 1893.$$

Prof. Eugen Predoiu, Călărași

Detalii rezolvare	Barem asociat
Egalitatea din enunț este echivalentă cu $(a^2 - 11)(b^2 - 11) = 2014 = 2 \cdot 19 \cdot 53$	3p
Deci $a^2 - 11 \in \{1, 2, 19, 53, 38, 106, 1007, 2014\}$	2p
Convin numai $a^2 - 11 = 38$ și $b^2 - 11 = 53$ sau $b^2 - 11 = 38$ și $a^2 - 11 = 53$, de unde obținem $(a, b) \in \{(7, 8), (8, 7)\}$.	2p

Subiectul 2. Se consideră trapezul $ABCD$ ($AB \parallel CD$) în care $\{O\} = AC \cap BD$. Punctele M și N sunt situate pe segmentele (AO) și respectiv (BO) , iar punctele P și Q sunt situate pe segmentele (AD) și respectiv (BC) , astfel încât $MP \perp AD$, iar $NQ \perp BC$.

a) Demonstrați că $S_{OAD} = S_{OBC}$;

b) Demonstrați că $MN \parallel AB$ dacă și numai dacă $\frac{AD}{BC} = \frac{NQ}{PM}$.

Prof. Traian Preda, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Avem $S_{DAB} = S_{CAB}$. Scădem din ambii membri ai egalității S_{AOB} și obținem $S_{OAD} = S_{OBC}$.	2p
b) $MN \parallel AB$ este echivalent, conform teoremei lui Thales, cu $\frac{OM}{MA} = \frac{ON}{NB}$. Echivalent cu $\frac{S_{DMO}}{S_{DMA}} = \frac{S_{CNO}}{S_{CNB}}$.	2p
Echivalent cu $\frac{S_{DMO} + S_{DMA}}{S_{DMA}} = \frac{S_{CNO} + S_{CNB}}{S_{CNB}}$, adică $\frac{S_{DOA}}{S_{DMA}} = \frac{S_{COB}}{S_{CNB}}$. Echivalent cu $S_{DMA} = S_{CNB}$.	2p
Echivalent cu $\frac{AD \cdot MP}{2} = \frac{BC \cdot NQ}{2}$, echivalent cu $\frac{AD}{BC} = \frac{NQ}{PM}$	1p

Subiectul 3. Se consideră numerele întregi nenule a, b și c care verifică egalitatea

$$a + b + c = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}.$$

a) Arătați că $|a + b + c| \leq 3$;

b) Arătați că cel puțin unul dintre numerele a, b sau c are modulul egal cu 1.

Prof. Lucian Petrescu, Tulcea, Cristian Mangra, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Din ipoteză, rezultă $ a + b + c = \left \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right \leq \left \frac{1}{a} \right + \left \frac{1}{b} \right + \left \frac{1}{c} \right \leq 1 + 1 + 1 = 3$. Egalitatea se obține pentru $(a, b, c) \in \{(1, 1, 1), (-1, -1, -1)\}$	2p
b) Presupunem că $ a \geq 2, b \geq 2, c \geq 2$, atunci $1 \leq a + b + c = \left \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right \leq \left \frac{1}{a} \right + \left \frac{1}{b} \right + \left \frac{1}{c} \right \leq \frac{3}{2}$ Obținem $ a + b + c = 1$	2p
Dacă toate numerele a, b și c sunt impare, atunci $1 = a + b + c \leq \frac{1}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = 1$, deci $ a = b = c = 3$. Cum $a + b + c$ este multiplu de 3, rezultă că $ a + b + c \neq 1$	1p
Dacă, de exemplu numerele a și b sunt pare și c este impar, atunci $1 = \left \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac{1}{3}$, dar $2 + 3 + 6 = 11 \neq 1$. Rezultă că, cel puțin unul dintre numerele a, b, c are modulul egal cu 1.	1p
Un triplet care verifică egalitatea din enunț este, de exemplu $(a, b, c) = (1, 2, -2)$	1p

Subiectul 4. Pe ipotenuza triunghiului dreptunghic ABC , $m(\widehat{BAC}) = 90^\circ$, se consideră punctele D și E astfel încât $BD = AB$ și $CE = AC$. Punctele F și G sunt situate pe laturile (AB) , respectiv (AC) astfel încât $BF = BE$ și $CG = CD$. Dacă I este centrul cercului înscris în triunghiul ABC , demonstrați că punctele F, I și G sunt coliniare.

Prof. Gabriel Vrînceanu, Mircea Fianu, București

Detalii rezolvare	Barem asociat
Deoarece triunghiul BFE este isoscel și (BI este bisectoarea unghiului \widehat{EBF} , rezultă că dreapta BI este mediatoarea segmentului $[EF]$ (1). Cum triunghiul CAE este isoscel, iar (CI este bisectoarea unghiului \widehat{ACE} , rezultă că dreapta CI este mediatoarea segmentului $[EA]$ (2). Din (1) și (2), rezultă că I este centrul cercului circumscris triunghiului AFE , deci I este situat pe mediatoarea segmentului $[FA]$ (3).	2p
Analog, obținem că I este centrul cercului circumscris triunghiului AGD , deci I este situat pe mediatoarea segmentului $[GA]$ (4).	2p
Din (3) și (4) deducem că I este centrul cercului circumscris triunghiului AGF .	1p
Cum triunghiul AFG este dreptunghic în A , rezultă că I este mijlocul ipotenuzei $[FG]$, deci punctele F, I și G sunt coliniare.	2p